

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

AMSP ČR

V Praze dne 20. února 2020

Čj.: GŘ/42/2020

Název materiálu:	Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
Připomínkové místo	Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR)
Telefon :	+420 236 080 454
e-mail:	amsp@amsp.cz

K Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, uplatňuje Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) následující obecnou připomínku:

Obecná připomínka:

Dáváme na zvážení, zda by v rámci legislativního procesu nebylo vhodnější sloučit novelu z prosince 2019, u níž se nyní dokončuje vypořádání připomínek a tuto novelu, předloženou do připomínkového řízení 23. 1. 2020, a to z toho důvodu, aby mohly být připomínky v rámci obou navazujících novel smysluplně vyřešeny a zapracovány.

Tato připomínka je doporučující

Dále uplatňuje Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) ve shodě se Svazem průmyslu a dopravy ČR následující konkrétní připomínky:

1) K bodům 3 a 4 (§ 6 odst. 1 písm. i) a § 6 odst. 3):

Požadujeme upravit veřejně přístupnou evidenci právnických a fyzických osob tak, aby zohledňovala závažnost přestupku.

Odůvodnění:

Nově se zavádí evidence právnických a fyzických osob, kterým byla uložena pokuta za nelegální zaměstnávání (§ 5 odst. 1 písm. e) body 1,2,3) a zastřené zprostředkování zaměstnání, která bude veřejně přístupná po dobu 5 let a bude obsahovat stanovené údaje týkající se těchto osob.

AMSP ČR nesouhlasí s tímto plošným zveřejňováním právnických a fyzických osob, kterým byla uložena pokuta za nelegální zaměstnávání, navíc na velmi dlouhou dobu 5 let. To, že zaměstnavateli byla uložena pokuta za jedno pochybení, kdy vykonával zaměstnanec závislou práci nikoli na základě pracovní smlouvy, ale na základě obchodní smlouvy (§ 5 odst. 1 písm. e) bod 1) nebo, když cizinec vykonával práci, která neodpovídala přesně danému kódu CZ ISCO (§ 5 odst. 1 písm. e) bod 2), ještě nemusí nutně vést k závěru, že jde o neseriózního zaměstnavatele. Pouhá informace o tom, že byla uložena pokuta podle příslušného ustanovení, kdy není známo konkrétní naplnění skutkové podstaty přestupku, není tedy patrný obsah a rozsah „nelegálního“ zaměstnávání, může namísto zmiňovaného „odrazujícího efektu“ naopak řadu seriózních zaměstnavatelů ve svém důsledku poškodit a zejména pro malé a střední podniky může být takto zveřejněná informace likvidační.

Přestože se v § 6 odst. 1 písm. i) počítá s tím, že by se evidence vztahovala i na právnické a fyzické osoby, kterým byla uložena pokuta za zastřené zprostředkování zaměstnání, v samotné evidenci (§ 6, odst. 3 písm. g)) se uvádějí již jen pokuty podle § 139 odst. 1 písm. d) nebo f) a § 140 odst. 1 písm. c) a e), tj. jen za nelegální práci. Chybí tedy odkaz na § 139 odst. 1 písm. i) a § 140 odst. 1 písm. g). Z hlediska cílů této evidence by právě informace týkající se fyzických a právnických osob dopouštějících se zastřené zprostředkování zaměstnání, ať už v roli pronajímatelů pracovní síly bez příslušného povolení nebo těch, kteří tyto služby využívají (uživatelé) mohly vést k omezení těchto praktik.

Tato připomínka je zásadní.

2) K bodům 52 a 53 (§ 81 odst. 3 a § 82 odst. 1):

Požadujeme ponechat původní znění.

Odůvodnění:

Se záměrem navrhované změny, tedy zvýšit zaměstnanost osob se zdravotním postižením (OZP) na volném trhu práce snížením limitu náhradního plnění, spolu se zvýšením odvodu při nenaplnění požadovaného podílu zaměstnání těchto osob, lze v obecné rovině souhlasit.

Návrh však žádným způsobem nezohledňuje předmět činnosti a s tím spojený charakter vykonávané práce u zaměstnavatelů. Odvětví jako strojírenství, automobilový průmysl, energetika či stavebnictví jsou typickými příklady oborů, kde jsou možnosti zaměstnávání OZP omezené. Firmy v těchto oborech by se dostaly do režimu odst. 1 pod nové písmeno c), tj. výše odvodu by se jim zvedla z 2,5 násobku průměrné měsíční mzdy na 3,5 násobek. Řadě zaměstnavatelů by tak náklady vzrostly o desítky procent (podle odhadu z členské základny SP ČR o cca 38 %). S ohledem na charakter práce v těchto odvětvích nelze ani předpokládat, že by „stimulační“ právní úprava zajistila výraznější zaměstnávání OZP. Kromě toho vyhledávání nových dodavatelů výrobků a služeb a využití většího počtu těchto dodavatelů náhradního plnění by znamenaly další administrativní náklady. Z výše uvedených důvodů navrhujeme ponechat původní znění, neboť již to zajišťuje solidární zapojení firem, které zaměstnávají více než 25 zaměstnanců a které z důvodu povahy práce nemohou zaměstnávat OZP v požadovaném rozsahu.

Tato připomínka je zásadní.

3) K bodům 73 a 74 (§ 141a)

S navrhovanou úpravou nesouhlasíme a požadujeme její vypuštění.

Odůvodnění:

Podle stávající úpravy se vztahuje institut ručení pouze na úhrady pokut za přešupek, kdy právnická nebo fyzická osoba umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bod 3, tj. jde o cizince bez pobytového oprávnění. Jedním z argumentů pro rozšíření ručení i na další pokuty za nelegální práci se uvádí nízká využitelnost (několik desítek za 7 let), která je též důvodem pro navrhované rozšíření ručení a zároveň i požadavkem na navýšení pracovníků pro výkon této nové agendy na OIP a SUIP.

Ručení by se nově mělo vztahovat na nelegální práci ve smyslu § 5 písm. e) bodu 1, tj. výkon závislé práce mimo pracovněprávní vztah, tj. tzv. švarcsystém (pozn. v kontextu s § 141a pouze v případě, že jde o cizince) a § 5 písm. e) bodu 2, tj. pokud jde o výkon práce cizince v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez něho. Cílem úpravy ručení dodavatelů podle důvodové zprávy je, aby byli „odpovědnější při výběru svých subdodavatelů“. Jen stěží si lze v praxi představit, jak bude například velká společnost v pozici objednatele prověřovat subdodavatele svých dodavatelů, zda nezaměstnávají cizince jako OSVČ mimo pracovněprávní vztah nebo zda cizinci sice mají povolení k zaměstnání (zaměstnaneckou kartu apod.), ale vykonávají jiné činnosti, než jsou v povolení uvedeny (jiné CZ-ISCO). Jak bude zaměstnavatel prokazovat, že i při vynaložení náležité péče nemohl vědět, že u subdodavatelů jsou cizinci takto zaměstnání? Pravděpodobně nepostačí pouhý závazek sjednaný v obchodní smlouvě. Kromě neúměrné administrativy, značné nejistoty pro potencionálního ručitele (pozn. prodlužuje se doba pro zahájení správních řízení z 90 dnů na 1 rok), který nemůže ohlídat i drobná administrativní pochybení svých dodavatelů, může tato úprava vést dokonce k nárůstu případů tzv. švarcsystému u cizinců, protože malý subdodavatel, poslední v řetězci, bude vědět, že pokutu v řádech milionů za něho někdo uhradí. Stejně tak si lze představit i zneužití tohoto institutu v rámci konkurenčního boje prostřednictvím nastrčeného subdodavatele. Důsledky mohou být pro dotčeného objednatele (dodavatele) zásadní. Otázkou je, zda by se na ručitele též nevztahovala úprava zákona o zadávání veřejných zakázek a nebyl jako účastník zadávacího řízení z něho vyloučen ve smyslu § 48 odst. 5, písm. d) a f).

V důvodové zprávě rovněž není žádná zmínka o promítnutí navrhovaného rozšíření ručení i do § 141b), tj. o úhradu některých dalších nákladů. Navržená úprava nemá dle našeho názoru potenciál dosáhnout deklarovaného účelu, proto požadujeme ponechání aktuálního znění právní úpravy.

Tato připomínka je zásadní.

Kontaktní osobou pro vypořádání připomínek je JUDr. Věroslav Sobotka 734 302 000
sobotka@amsp.cz, amsp@amsp.cz